

Rb Den Amsterdam, 12 november 2008, ANP v Novum

ONGEOORLOOFDE CONCURRENTIE

Ongeoorloofd profiteren van inspanningen van ander bedrijf door technische beschermingsmaatregelen te omzeilen

- [Novum B.V. heeft met gebruikmaking van niet aan haar toegekende inloggegevens technische beschermingsmaatregelen omzeild en is zodoende opzettelijk en wederrechtelijk binnengedrongen in de ARTOS-Nieuwsserver](#)

Novum B.V. heeft een deel van haar nieuwsgaring en nieuwsvoorziening gebaseerd op werk dat door inspanningen van het ANP, haar directe concurrent, tot stand was gekomen en (nog) niet publiekelijk toegankelijk was. Dit terwijl Novum B.V. wist dat ANP haar geen toegang tot die gegevens had gegeven. Novum B.V. heeft met gebruikmaking van niet aan haar toegekende inloggegevens technische beschermingsmaatregelen omzeild en is zodoende opzettelijk en wederrechtelijk binnengedrongen in de ARTOS-Nieuwsserver. Het op deze wijze profiteren van de inspanningen van een ander bedrijf is een vorm van ongeoorloofde mededinging en onrechtmatig wegens handelen in strijd met hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt.

Onrechtmatig handelen toe te rekenen aan werkgever Novum BV

- [aan Novum B.V. toe te rekenen nu genoemde medewerkers ondergeschikten van Novum B.V. waren en de kans op het onrechtmatige gebruik van de ARTOS-Nieuwsserver is verhoogd door de aan hun door Novum B.V. opgedragen taak \(het vergaren van nieuws en het schrijven van nieuwsberichten\).](#)

Vast is komen te staan dat medewerkers van Novum B.V. zowel in de periode Mc Pro als in de periode [persoon 14] hebben ingelogd op de ARTOS-Nieuwsserver en dat zij van gegevens afkomstig daarvan gebruik hebben gemaakt voor de nieuwsgaring en de nieuwsgaring van Novum B.V. Dit gebruik dient krachtens de wet (artikel 6:170 jo 6:162 lid 3 BW) aan Novum B.V. te worden toegerekend nu genoemde medewerkers ondergeschikten van Novum B.V. waren en de kans op het onrechtmatige gebruik van de ARTOS-Nieuwsserver is verhoogd door de aan hun door Novum B.V. opgedragen taak (het vergaren van nieuws en het schrijven van nieuwsberichten).

- [Gelet hierop doet verder niet ter zake of de directie van Novum B.V. wel of niet \(zoals NOVUM heeft aangevoerd\) op de hoogte was van het handelen van haar individuele redacteurs](#)

Handelen Novum B.V. toe te rekenen aan Novum N.V.

- [Novum N.V. is op de hoogte is geweest van het op onrechtmatige wijze vervaardigen van nieuwsberichten door Novum B.V. en desondanks heeft zij die berichten aan derden aangeboden.](#)

In beginsel heeft Novum N.V. gelijk waar zij aanvoert dat zij niets te maken heeft met de totstandkoming van de door Novum B.V. vervaardigde nieuwsberichten. Dit is evenwel anders indien moet worden geoordeeld dat Novum N.V. op de hoogte is geweest van het op onrechtmatige wijze vervaardigen van nieuwsberichten door Novum B.V. en zij desondanks die berichten aan derden heeft aangeboden. Naar het oordeel van de rechtbank is dat het geval geweest

Ongeoorloofde concurrentie - relativiteit art. 138a Sr

- [de vraag of de in artikel 138a van het Wetboek van Strafrecht vervatte norm strekt tot bescherming van de door ANP geleden schade, behoeft geen beantwoording.](#)

Door ten dele haar eigen product op hierboven beschreven wijze te baseren op een dienst welke het resultaat was van door ANP geleverde inspanningen, heeft NOVUM ten koste en op kosten van ANP kunnen voorzien in haar eigen nieuwsgaring en nieuwsvoorziening. Dit is een vorm van ongeoorloofde mededinging en de geschonden norm (dat mededinging is toegestaan zolang dit geen ongeoorloofde vormen aanneemt) strekt juist tot bescherming van de schade die ANP als een gevolg van deze ongeoorloofde mededinging stelt te hebben geleden. Gelet hierop behoeft de vraag of de in [artikel 138a van het Wetboek van Strafrecht](#) vervatte norm strekt tot bescherming van de door ANP geleden schade, hetgeen NOVUM heeft bestreden, geen beantwoording.

DATABANKENRECHT - AUTEURSRECHT

Strijd met Databankenwet en/of auteursrecht?

[Voor zover ANP haar vordering heeft gegrond op de Auteurswet en/of de Databankenwet blijft beantwoording van de vraag in hoeverre de ARTOS-Nieuwsserver en de daarin opgenomen berichten bescherming genieten op grond van die wetten achterwege, omdat de vordering reeds wordt toegewezen op grond van onrechtmatige daad.](#)

Vindplaatsen: LJN: [BG4329](#); Mediaforum 2009, nr. 3, p. 33, m.nt. Stols.

Rb Amsterdam, 12 november 2008

(J. Thomas, M.J.E. Geradts en F.W. Pieters)

Sector civiel recht

zaaknummer / rolnummer: 303196 / HA ZA 04-3620

Vonnis van 12 november 2008
in de zaak van
de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid B.V. ALGEMEEN NEDERLANDS PERSBUREAU ANP, gevestigd te Rijswijk,
eiseres in conventie,
verweerster in reconventie,
advocaat voorheen mr. J.C.H van Manen, thans mr. A.P. Groen,
tegen

1. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid NOVUM NEDERLANDS NIEUWS B.V., gevestigd te Amsterdam,
2. de naamloze vennootschap NOVUM NIEUWS N.V., gevestigd te Amsterdam,
gedaagden in conventie,
eiseressen in reconventie,
advocaat voorheen [mr J.M.B. Seignette](#), thans mr. F.B. Falkena.

Eiseres zal verder ANP genoemd worden. Gedaagden zullen hierna Novum B.V. (gedaagde 1), Novum N.V. (gedaagde 2) en NOVUM (beide gedaagden) worden genoemd.

1. De procedure

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- de dagvaarding van 1 november 2004 met producties,
- de conclusie van antwoord in conventie tevens eis in reconventie van 29 december 2004, met producties,
- de conclusie van repliek in conventie en van antwoord in reconventie van 6 april 2005 met producties,
- de conclusie van dupliek in conventie en van repliek in reconventie van 18 mei 2005 met producties,
- de conclusie van dupliek in reconventie van 10 augustus 2005,
- de akte houdende wijziging van reconventionele eis van 27 augustus 2008,
- de akte wijziging eis in conventie van 17 september 2008,
- het proces-verbaal van het op 17 september 2008 voor deze rechtbank gehouden pleidooi en de daarin genoemde stukken, waaronder pleitnotities.

1.2. Ten slotte is vonnis bepaald.

2. De feiten in conventie en in reconventie

2.1. ANP is een in 1934 opgericht persbureau.

2.2. Novum N.V. is een in 1999 opgericht persbureau. Blijkens haar redactiestatuut van 1 oktober 2003 (hierna: het redactiestatuut), levert Novum N.V. onder de naam Novum Nieuws verhalen in tekst, beeld en geluid aan (onder meer) dagbladen, radiostations, tv-stations, websites, de overheid en ondernemingen.

2.2.1. Novum N.V. betreft binnenlands nieuws en 'entertainment nieuws' van Novum B.V. Blijkens het redactiestatuut is Novum B.V. "het bedrijf waarin alle journalistieke operaties zijn ondergebracht".

2.2.2. Enig aandeelhouder en bestuurder van Novum B.V. is Novum N.V. Enig aandeelhouder en bestuurder van Novum N.V. is MoneyView Nederland N.V., waarvan [persoon 1] enig aandeelhouder en bestuurder is.

2.2.3. Tot juni 2002 was [persoon 1] algemeen directeur van Novum N.V. Daarna heeft [persoon 1] een

belang van 55% in Novum N.V. verkocht aan een investeringsmaatschappij en bestond de directie van Novum N.V. uit [persoon 1] (commercieel directeur) en de van de investeringsmaatschappij afkomstige [persoon 2] (algemeen directeur). Statutaire directeurs van Novum N.V. in deze periode waren de aandeelhouders: MoneyView en genoemde investeringsmaatschappij. Nadat [persoon 1] het 55% belang weer had teruggekocht, bestond de directie van Novum N.V. uit [persoon 1] totdat [persoon 3] in 2004 algemeen directeur werd bij Novum N.V. De directie van Novum B.V. bestond achtereenvolgens (al dan niet uitsluitend) uit [persoon 2], [persoon 1] en [persoon 3].

2.2.4. Van 15 juni 2002 tot 1 mei 2006 was [persoon 4] hoofdredacteur van NOVUM.

2.3. ANP publiceert nieuwsberichten op (onder meer) een website genaamd ANP Real Time Ontvangst Server (hierna: de ARTOS-Nieuwsserver). Op de ARTOS-Nieuwsserver worden tevens berichten geplaatst waarin evenementen worden aangekondigd. Klanten van ANP kunnen, tegen betaling, op de ARTOS-Nieuwsserver met behulp van een gebruikersnaam en een wachtwoord inloggen en de daarop geplaatste berichten inzien ('inzagecontracten') of tevens gebruiken voor publicatiedoeleinden ('publicatiecontracten').

2.3.1. De (website van de) ARTOS-Nieuwsserver is voorzien van een auteursrechtvoorbehoud waarin onder meer staat vermeld:

"(...) het auteursrecht op de inhoud van deze website berust bij ANP. Ongeoorloofd gebruik van enig materiaal afkomstig van deze website vormt een inbreuk op copyright, merkenrecht en overige rechten van ANP. Materiaal van deze website mag niet gekopieerd, gereproduceerd, openbaar gemaakt, gebruikt of verspreid worden, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van ANP(...)"

2.4. In de periode juli tot en met september 2004 he[bedrijfsrecherche bedrijf]rijfsrecherche bedrijf] (hierna: [bedrijfsrecherche bedrijf]) in opdracht van ANP een onderzoek verricht naar vermeend gebruik door NOVUM van ANP-berichten. De resultaten van dit onderzoek zijn weergegeven in een door [bedrijfsrecherche bedrijf] opgesteld rapport van 20 oktober 2004 (hierna: het [bedrijfsrecherche bedrijf]-rapport), waarin wordt gesteld dat door gebruikers van het IP-adres van Novum B.V. in de periode van 4 augustus tot 24 september 2004, vrijwel dagelijks van 's ochtends 06:00/07:00 uur tot 's avonds 23:00/24:00 uur werd ingelogd op de ARTOS-Nieuwsserver met gebruikmaking van aan derden (Skyradio en RTV Utrecht) verstrekte inloggegevens. Verder wordt in het [bedrijfsrecherche bedrijf]-rapport gesteld dat in de periodes van 4 tot en met 24 augustus en van 24 augustus tot en met 24 september 2004 vanaf het IP-adres van Novum B.V. respectievelijk 1353 en 1719 artikelen uit de ARTOS-Nieuwsserver werden opgevraagd. Voorts wordt in het [bedrijfsrecherche bedrijf]-rapport gesteld dat 172 van de nieuwsberichten van Novum Nieuws in de periode van 25 augustus tot en met 17 september 2004 over hetzelfde onderwerp handelden als ANP-berichten die kort daarvoor door medewerkers van No-

vum B.V. waren geraadpleegd op de ARTOS-Nieuwsserver.

2.4.1. Vanaf 24 augustus 2004 heeft [bedrijfsrecherche bedrijf] het internetverkeer tussen (het IP-adres van) Novum B.V. en de ARTOS-Nieuwsserver via een (van de algemene ARTOS-Nieuwsserver) ‘gescheiden server’ laten plaatsvinden, waardoor het onder andere mogelijk werd om berichten te plaatsen die uitsluitend voor (gebruikers van het IP-adres van) Novum B.V. zichtbaar waren.

2.4.2. Op 27 augustus 2004 om 09.07 uur werd (in overleg met woordvoerders van de Koninklijke Marechaussee) op de gescheiden server een ANP-bericht geplaatst getiteld “Air Marshals sinds juli met vuurwapen in de lucht”. Het bericht vermeldde dat de air marshals werden geleverd door de Koninklijke Marechaussee. Omstreeks 09.15 uur diezelfde dag werd dit bericht door (gebruikers van het IP-adres van) Novum B.V. vanaf de gescheiden server opgevraagd. Om 09.28 uur die dag werden medewerkers van de afdeling voorlichting van de Koninklijke Marechaussee gebeld door een redacteur van Novum B.V., die de inhoud van het bericht over de air marshals wilde verifiëren.

2.4.3. Op 16 september 2004 om 10.48 uur werd (in overleg met een woordvoerder van de Politie Rotterdam-Rijnmond) op de gescheiden server een bericht geplaatst getiteld “Rotterdamse flitspalen sporen criminelen op”. Omstreeks 10.50 uur, diezelfde dag, werd dit bericht door (het IP-adres van) Novum B.V. vanaf de gescheiden server opgevraagd. Ongeveer 50 minuten na plaatsing van het bericht op de gescheiden server werd een woordvoerder van de Politie Rotterdam-Rijnmond door een journalist van Novum B.V. gebeld, die de inhoud van het bericht wilde verifiëren.

2.4.4. In het [bedrijfsrecherche bedrijf]-rapport is verder vermeld dat op 26 augustus 2004 - ongeveer anderhalf uur nadat ANP een bericht op de ARTOS-Nieuwsserver had geplaatst getiteld “Christenen op de bres voor veiligheidsbeleid Israël” - op de website van Trouw een bericht van Novum Nieuws verscheen getiteld “Christenen houden manifestatie voor Israël”. Voorts vermeldt het [bedrijfsrecherche bedrijf]-rapport dat de woordvoerder van de werkgroep die deze manifestatie organiseerde, [persoon 5], aan [bedrijfsrecherche bedrijf] heeft laten weten dat het ANP-bericht in samenspraak met ANP-journalist [persoon 6] tot stand was gekomen en dat hij noch één van zijn medewerkers daarover met NOVUM had gesproken.

2.5. Na enige correspondentie tussen NOVUM en ANP heeft Novum B.V. op 13 oktober 2004 (technische) voorzieningen getroffen waardoor het onmogelijk werd om vanaf het IP-adres van Novum B.V. in te loggen op de ARTOS-Nieuwsserver.

2.6. Bij vonnis van 11 november 2004 (KG 04/2058) heeft de voorzieningenrechter van de rechtbank Amsterdam, in een door ANP aangespannen kort geding, NOVUM (onder meer) gelast zich te onthouden zich toegang te verschaffen tot de ARTOS-Nieuwsserver en NOVUM veroordeeld tot betaling van een bedrag van EUR 50.000,-. Bij arrest van 21 juli 2005 (2231/04

KG) heeft het Gerechtshof te Amsterdam het vonnis van de voorzieningenrechter vernietigd.

2.7. Voorafgaande aan het kort geding heeft Novum B.V. (op 26 oktober 2004) een persbericht uitgegeven met onder meer de volgende tekst:

“(…) [Novum B.V.] laat hierbij weten kennis te hebben genomen van het kort geding dat [rechtbank: ANP] tegen zijn enige concurrent heeft aangespannen. (...) Naar aanleiding van de correspondentie ter zake van het ANP (...) is de directie van Novum een intern onderzoek gestart om op de aantijgingen van het ANP te kunnen reageren. Uit dit onderzoek is gebleken dat:

- Eén van de Novum redacties gedurende enige tijd toegang blijkt te hebben gehad tot de ARTOS-Nieuwsserver. Gebleken is dat een nieuwe medewerker, waarvan het dienstverband is aangevangen op 1 april 2004, zonder medeweten van de directie en hoofdredactie van Novum gebruik heeft gemaakt van de username en password van vorige werkgevers. De bewuste medewerker heeft username en password ook aan andere redacteurs binnen Novum ter beschikking gesteld, wederom zonder medeweten en / of toestemming van directie en hoofdredactie. De betreffende medewerker is inmiddels uit dienst getreden.

- Onaangenaam verrast door dit feit heeft Novum inmiddels alle maatregelen genomen om herhaling te voorkomen. Zo zijn, niet limitatief, reeds op 13 oktober 2004 om 16:15 uur technische beveiligingen aangebracht zodat niet meer op servers van het ANP kan worden ingelogd en is ook de redacteurs medegedeeld op straffe van ontslag op staande voet dat dergelijk gedrag niet getolereerd wordt. (...) Echter:

- Het meelesen met het ANP had uitsluitend en alleen tot doel het benchmarken van ons product.

- Novum spreekt uitdrukkelijk tegen dat zij enig voordeel heeft gehad (overtreding Databankenwet) zoals het ANP beweert (...) En verder:

- Novum spreekt uitdrukkelijk tegen dat zij artikelen in zijn geheel of zelfs maar delen heeft hergebruikt (...) zoals ANP beweert. (...)”

2.8. ANP heeft voorafgaande aan het kort geding (op 27 oktober 2004) een persbericht uitgegeven met onder meer de volgende tekst:

“(…) [ANP] heeft een kort geding aangespannen tegen persbureau Novum Nieuws. Het ANP wil via de rechter voorkomen dat Novum nog langer via valse toegangs-codes inbreekt in de ANP-computers. Na onafhankelijk onderzoek is vast komen te staan dat Novum stelselmatig en op grote schaal de ANP-artikelen, die alleen toegankelijk zijn voor betalende klanten, via deze valse codes ophaalt en gebruikt voor zijn eigen berichtgeving. (...) Met behulp van digitale detectie, tekst- en tijdanalyse en getuigenverklaringen is vastgesteld dat Novum zich dagelijks met valse codes toegang heeft verschafte tot de besloten nieuwsvoorziening van het ANP. Novum heeft geen abonnement en heeft dus geen recht op deze toegang, maar heeft er niettemin continu gebruik van gemaakt. Op basis van de ANP-feed heeft Novum stelselmatig artikelen gemaakt die opvallende overeenkomsten vertoonden. Pogingen van het ANP om Novum de ernst en de schadelijkheid van zijn han-

delswijze te laten inzien hebben niet tot het gewenste resultaat geleid. Vandaar dat het ANP zich tot de rechter heeft gewend. (...)”

2.9. Na afloop van het kort geding (op 11 november 2004) heeft ANP een persbericht uitgegeven met onder meer de volgende tekst:

“(...) Persbureau ANP heeft het kort geding tegen concurrent Novum over het ‘stelen van nieuws’ gewonnen. De voorzieningenrechter van de rechtbank in Amsterdam oordeelde donderdag dat Novum Nieuws met behulp van valse wachtwoorden in de besloten nieuws-server van ANP heeft ingebroken en daar stelselmatig en herhaaldelijk nieuwsartikelen heeft opgevraagd voor zijn eigen berichtgeving. Zo heeft Novum Nieuws volgens de rechtbank de technische beschermingsmaatregelen van het ANP omzeild. Dat is volgens de nieuwe Auteurswet verboden. Ook heeft Novum Nieuws volgens de rechtbank inbreuk gemaakt op de databankrechten van het ANP. Novum Nieuws mag niet meer in de systemen van ANP binnendringen, op straffe van een dwangsom van 10.000 euro per dag. Daarnaast mag Novum Nieuws niet meer inbreuk op databankrechten maken. (...) Ook moet Novum Nieuws 50.000 euro als voorschot op de schadevergoeding aan het ANP betalen. Deze schade bestaat onder meer uit het feit dat een aantal klanten van het ANP inmiddels is overgestapt naar Novum, omdat die een vergelijkbaar product tegen sterk gereduceerde kosten kon aanbieden omdat zij van de dienst van het ANP gebruik maakte. (...) Het vonnis is ook juridisch interessant. Het omzeilen van technische beschermingsmaatregelen is pas in september in de nieuwe Auteurswet opgenomen. (...)”

2.10. Op 28 oktober 2004 heeft het ANP geweigerd een door NOVUM aan berichtenbank ‘Perssupport’ aangeboden persbericht te plaatsen omdat het bericht volgens ANP kennelijk bedoeld was om het ANP zwart te maken. Het geweigerde bericht had als titel “ANP zet lastercampagne tegen Novum voort” en als ondertitel “ANP & de leugen regeert”.

2.11. Bij vonnis van 28 januari 2008 (09/655023-07) heeft de rechtbank ‘s-Gravenhage Novum B.V. veroordeeld tot betaling van een geldboete van EUR 4.000,- (waarvan

EUR 2.000,- voorwaardelijk) voor computervredesbreuk, meermalen gepleegd. Bij vonnissen van diezelfde datum (09/655024-07 en 09/655025-07) heeft de rechtbank ‘s-Gravenhage, [persoon 1] en [persoon 4] veroordeeld tot geldboetes van (ieder) EUR 2.000,- (waarvan

EUR 1.000,- voorwaardelijk) voor het feitelijk leiding geven aan het door Novum B.V. gepleegde misdrijf van computervredesbreuk, meermalen gepleegd. Deze vonnissen zijn nog niet onherroepelijk.

2.12. In een bericht van 29 januari 2008 getiteld “Novum veroordeeld voor computerinbraak bij ANP”, gepubliceerd op de website van De Volkskrant, is het volgende opgenomen:

“(...) Het ANP overweegt schadevergoeding te eisen. ‘Novum heeft een positie verworven op de markt door te stelen van het ANP’, aldus ANP-hoofdredacteur [persoon 7]. (...) Hoewel niet meer wordt ingebroken,

wordt het ANP volgens [persoon 7] nog steeds misbruikt door Novum. ‘Veruit de meeste Novum-kopij komt pas tot stand nadat ze op het ANP is verschenen. Novum zit de hele dag naar websites te loeren waarvoor wij het nieuws leveren.’ (...)”

2.12.1. In een krantenartikel van 29 januari 2008 in NRC Handelsblad getiteld “Boetes voor inbraak bij ANP” is onder meer opgenomen:

“(...) [persoon 7], hoofdredacteur/directeur van het ANP, noemt de uitspraak “een erkenning dat Novum Nieuws een positie in de Nederlandse markt heeft verworven door illegaal gebruik te maken van ANP content.” (...)”

2.12.2. In een krantenartikel van 21 januari 2008 in NRC Handelsblad getiteld “ANP is vaak sneller, maar Novum is goedkoper” is onder meer opgenomen:

“(...) [persoon 7], hoofd-redacteur/directeur van het ANP, zegt dat hij zich graag meet aan een concurrent, mits die concurrent eerlijk is. “Novum-berichtgeving volgt vrijwel altijd nadat er iets is verschenen op ANP-net. (...) Ik zou hun productie weleens willen zien als het ANP niet bestond.” (...)”

3. Het geschil in conventie

3.1. ANP vordert, na wijziging eis, dat de rechtbank bij vonnis, uitvoerbaar bij voorraad:

1. voor recht verklaart dat NOVUM onrechtmatig jegens ANP heeft gehandeld door het omzeilen van technische beschermingsmaatregelen ten aanzien van de besloten nieuwsvoorziening van ANP, in het bijzonder de ARTOS-Nieuwsserver, althans door het opzettelijk en wederrechtelijk door middel van het gebruik van wachtwoorden van derden binnendringen in online diensten van ANP, waaronder de ARTOS-Nieuwsserver;

2. voor recht verklaart dat NOVUM onrechtmatig jegens ANP heeft gehandeld door het gebruik maken, verwerken althans overnemen van informatie en overige gegevens die in de ARTOS-Nieuwsserver waren opgeslagen ten behoeve van hun eigen bedrijf (waaronder hun nieuwsgaring en nieuwsvoorziening);

3. NOVUM veroordeelt binnen drie werkdagen na betekening van het ten deze te wijzen vonnis aan ANP te betalen een bedrag van EUR 50.000,- te vermeerderen met wettelijke rente vanaf de dag van dagvaarding bij wijze van buitengerechtelijke kosten; en NOVUM veroordeelt de (overige) schade die ANP als gevolg van het handelen van NOVUM heeft geleden aan ANP te vergoeden, welke schade zal worden opgemaakt bij staat en vereffend volgens de wet;

4. NOVUM veroordeelt in de kosten van dit geding.

3.2. Ter onderbouwing van haar vorderingen stelt ANP dat NOVUM vanaf eind 2002 - met gebruikmaking van niet aan haar verstrekte gebruikersnamen en wachtwoorden en zonder toestemming van ANP - met grote regelmaat de ARTOS-Nieuwsserver heeft ingezien ten behoeve van haar nieuwsgaring en dat NOVUM voor haar eigen nieuwsberichten op grote schaal gebruik heeft gemaakt van op de ARTOS-Nieuwsserver geplaatste (nieuws)berichten door deze (in meer of mindere mate letterlijk) over te schrijven. Ter onder-

bouwing van deze stelling heeft ANP gewezen op door haar overgelegde Novum Nieuws berichten over de periodes van 14 juni tot 11 juli 2004 (productie 1) en van 26 augustus tot en met 17 september 2004 (productie 29), die volgens haar zijn vervaardigd gebruikmakend van gegevens van de ARTOS-Nieuwsserver. Voorts heeft ANP gewezen op de bevindingen uit het [bedrijfsrecherche bedrijf]-rapport en op door haar overgelegde getuigenverklaringen, die (grotendeels) zijn afgelegd in het kader van de strafzaken tegen Novum B.V., [persoon 1] en [persoon 4]. Verder stelt ANP dat het gebruik van ANP-berichten door NOVUM blijkt uit de omstandigheid dat NOVUM verslag heeft gedaan van een groot aantal "triviale feiten" waarover het ANP eerder had bericht.

3.2.1. ANP stelt voorts dat NOVUM inbreuk heeft gemaakt op haar auteursrechten en door op deze wijze te profiteren, te parasiteren en te kannibaliseren van/op een dienst van ANP, onrechtmatig jegens ANP heeft gehandeld en dat ANP daardoor schade heeft geleden, welke bestaat uit: misgelopen omzet doordat de ARTOS-Nieuwsserver is gebruikt zonder dat daarvoor betaald is, het verlies van klanten, reputatieschade, gederfde winst, kosten ter vaststelling van schade en aansprakelijkheid en buitengerechtelijke incassokosten. Onder buitengerechtelijke incassokosten rekent ANP de kosten voor het [bedrijfsrecherche bedrijf]-rapport van ruim EUR 68.000,-. In deze procedure vordert ANP een bedrag van EUR 50.000,-. De (overige) schade die ANP stelt te hebben geleden wenst zij vastgesteld te zien in een schadestaatprocedure. ANP maakt ook aanspraak op de winst die NOVUM behaalde met gebruikmaking van de gegevens van ANP.

3.2.2. Ter onderbouwing van haar stelling dat het gebruik door NOVUM van de ARTOS-Nieuwsserver onrechtmatig was heeft ANP als volgt gesteld. Het overnemen van haar product is een vorm van ongeoorloofde mededinging, waarvoor NOVUM gelet op haar werkwijze en organisatie volledig aansprakelijk is onder meer omdat gedragingen van haar werknemers aan NOVUM dienen te worden toegerekend. Degenen die de door ANP verstrekte inloggegevens aan NOVUM hebben gegeven, hebben wanprestatie gepleegd jegens ANP en het profiteren daarvan, zoals NOVUM heeft gedaan, is onrechtmatig. Het gebruik van de ARTOS-Nieuwsserver was verder onrechtmatig omdat NOVUM het auteursrechtvoorbehoud op de ARTOS-Nieuwsserver heeft genegeerd. Het zogenaamde Benchmarken op zichzelf is onrechtmatig. NOVUM heeft inbreuk gemaakt op de bescherming die de ARTOS-Nieuwsserver en de daarin geplaatste berichten toekomt op grond van de Databankwet en/of de Auteurswet.

3.3. NOVUM voert verweer. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

in reconventie

3.4. NOVUM vordert, na wijziging eis, dat de rechtbank bij vonnis, voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad:

1. ANP veroordeelt om binnen Één dag na betekening van het te dezen te wijzen vonnis de navolgende tekst

openbaar te maken door deze in een normaal lettertype en -grootte bovenaan de voorpagina van haar website www.anp.nl te plaatsen en deze daarop gedurende twee weken geplaatst te houden, alsmede door deze tekst gedurende twee weken via het distributiesysteem via welke klanten het ANP nieuws ontvangen ter beschikking te stellen op de wijze waarop nieuwsartikelen ter beschikking worden gesteld.

"Rectificatie

De rechtbank Amsterdam heeft bij vonnis van [datum] geoordeeld dat persbureau Novum geen inbreuk heeft gemaakt op aan ANP toekomende databank- en auteursrechten. Voorts heeft de rechtbank geoordeeld dat wij in onze berichtgeving ten onrechte hebben gesteld dat persbureau Novum stelselmatig en op grote schaal voor haar berichtgeving gebruik heeft gemaakt van de nieuwsberichten van het ANP.

Dit bericht is geplaatst op grond van het vonnis van de rechtbank te Amsterdam d.d. [datum].

B.V. Algemeen Nederlands Persbureau ANP."

althans een door uw rechtbank in goede justitie vast te stellen tekst;

2. ANP gelast een persbericht met dezelfde tekst als de rectificatietekst op de website zoals hiervoor sub 1 genoemd, uit te brengen en dit op de voor haar gebruikelijke wijze te verspreiden;

3. ANP gelast zich te onthouden van het doen van enigerlei mededeling, mondeling of in geschrift, waarmee op enigerlei wijze afbreuk wordt gedaan aan de onder 1 en 2 genoemde mededelingen of waarmee die mededelingen worden afgezwakt;

4. ANP veroordeelt tot betaling aan NOVUM van een onmiddellijk opeisbare dwangsom van EUR 50.000,- voor ieder dag of gedeelte daarvan dat ANP in gebreke blijft te voldoen aan of in strijd handelt met het onder 1 tot en met 3 gestelde;

5. ANP veroordeelt om aan NOVUM de schade te vergoeden die NOVUM heeft geleden en nog zal lijden als gevolg van de onrechtmatige uitingen van het ANP, nader op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet en vermeerderd met de wettelijke rente vanaf de datum waarop deze reconventionele vordering is ingesteld tot aan de dag der algehele voldoening;

6. ANP veroordeelt in de kosten van dit geding in reconventie zowel als in conventie.

3.5. Ter onderbouwing van haar vordering stelt NOVUM dat zij - voor zover haar medewerkers hebben ingelogd op de ARTOS-Nieuwsserver - nooit (op onrechtmatige wijze) gebruik heeft gemaakt van de daarop aangeboden nieuwsberichten. Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen inloggen en gebruiken. Waar ANP in persberichten of in de pers toch heeft gesteld dat NOVUM gebruik heeft gemaakt van ANP nieuwsberichten, heeft ANP dan ook onrechtmatig jegens NOVUM gehandeld. Ook heeft ANP de zaak enorm opgeblazen door te spreken van 'stelselmatig en op grote schaal' en van 'diefstal van nieuws' en maakte zij ten onrechte geen onderscheid tussen Novum N.V en Novum B.V. Een en ander (ook) geruime tijd nadat inloggen op de ARTOS-Nieuwsserver door Novum B.V. onmogelijk was gemaakt, getuige de uit-

spraken van [persoon 7] in januari 2008. Berichten van NOVUM voor de berichtenbank Perssupport werden door ANP geweigerd, zodat ANP NOVUM niet de gelegenheid heeft geboden weerwoord te bieden tegen de beschuldigingen van ANP. Volgens NOVUM heeft ANP deze en andere procedures hoofdzakelijk ingesteld om haar positie als monopolist zeker te stellen en om NOVUM schade aan te richten. De schade die NOVUM stelt te hebben geleden als een gevolg van het handelen van ANP bestaat onder meer uit imagoschade, gemiste 'opportuniteiten' het weglopen van klanten, de hoge kosten die NOVUM heeft moeten maken als een gevolg van de door ANP gestarte procedures en uit de kosten die NOVUM heeft moeten maken om de beweeringen van ANP te weerleggen. Meer in het algemeen, zo stelt NOVUM, heeft ANP haar positie in de media misbruikt (enkel) met als doel om NOVUM schade toe te brengen.

3.6. ANP voert verweer. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling in conventie

(Nadere) vaststelling van de feiten

4.1. Vaststaat dat Novum B.V. gedurende enige tijd heeft ingelogd op de ARTOS-Nieuwssserver zonder daartoe verkregen toestemming van ANP. De rechtbank zal thans de door NOVUM betwiste stelling van ANP dat NOVUM op grote schaal gebruik heeft gemaakt van gegevens van de ARTOS-Nieuwssserver voor haar nieuwsgaring en nieuwsverspreiding beoordelen. ANP baseert haar stelling onder meer op de hierna weergegeven verklaringen en het [bedrijfsrecherche bedrijf]-rapport.

4.2. [persoon 2] heeft bij de rechter-commissaris in strafzaken te 's Gravenhage onder meer verklaard:

"(...) 4. (...) Ik ben algemeen directeur geweest van Novum-nieuws in de periode najaar 2002 tot en met zomer 2003. (...) 5. Toen ik aantrad, werd er nog niet gewerkt met de database van het ANP. Dat is besproken in het managementteam. In dat managementteam zaten [persoon 4], [persoon 4], [persoon 1], [persoon 8] en ik. Er is met het managementteam besproken om een abonnement te nemen op de database van het ANP via een bevriende relatie. (...) 6. U vraagt mij waarom Novum-nieuws niet direct een abonnement nam op die database. ANP was in de periode monopolist op het gebied van nieuwsgaring. We waren bang voor een verkrampde reactie van het ANP, omdat wij een concurrent konden vormen. Om te voorkomen dat het ANP ons een abonnement zou weigeren, hebben wij het abonnement genomen via die bevriende relatie. (...) U vraagt mij of dit bureau Mac Pro heette. Dat klopt. (...) 7. U vraagt mij wat het doel van het abonnement op de database van het ANP was. Het doel was om dit abonnement te gebruiken bij het Benchmarken. De redactie van Novum-nieuws moest weten welke nieuwsverhalen er ontstonden en werden gepubliceerd. Deze verhalen werden via de journalistieke normen gebruikt om via Novum-nieuws nieuws te publiceren. Ik bedoel met journalistieke normen dat er hoor en wederhoor moest worden toegepast en dat men ook bij eigen bronnen een

verhaal moest verifiëren. Het was dus niet de bedoeling dat de informatie van het ANP klakkeloos werd overgeschreven of anderszins werd gebruikt. (...) 12. U [rechtbank: raadsman mr. Krans] vraagt mij of er werd betaald voor het contract dat Mac Pro met ANP had afgesloten. Ja, daar werd voor betaald. Mc Pro betaalde aan het ANP en factureerde dit aan ons door. (...) 18. U vraagt mij nogmaals uit te leggen wat ik precies bedoel met een Benchmark onderzoek. De redactie moest nieuwsberichten produceren. In het begin hadden wij nog geen redacteurs die het land ingingen om nieuws te gaan zoeken. Wij waren dus afhankelijk van andere bronnen. U moet daarbij denken aan kranten, pagina 101 van teletekst en dus ook dat abonnement op het ANP. (...) 20. (...) U vertelt mij dat het contract met Mac pro van 24 oktober 2002 dateert. Dat kan kloppen. (...) 25. [persoon 1] en ik vormden samen de directie van Novum nieuws in de periode juni/oktober 2002 tot en met de zomer van 2003. U vraagt mij hoe groot de redactie was. In het begin waren er twee man. (...) Toen ik wegging bij Novum in 2003 bestond de redactie uit 6 tot 7 personen. U [rechtbank: de officier van justitie] vraagt mij met welke frequentie, met name [persoon 1] de redactie zag. Dat was dagelijks. (...)"

4.3. In een door [persoon 9], eigenaar van Mc Pro, afgelegde verklaring bij de rechter-commissaris in strafzaken te 's Gravenhage is onder meer opgenomen: "(...) Op vragen van mr. Krans antwoord ik als volgt: 3. U vraagt naar mijn bedrijf Mc Pro. (...) Ik verhuur mijzelf als adviseur op het gebied van marketing en communicatie. Ik kan mij nog herinneren dat er een contract was tussen Mc Pro en ANP in de periode 2002-2003. Dat hield in dat ik gedurende de contractperiode met een inlogcode toegang kreeg tot de tekstfeed van ANP. Ik heb dat contract afgesloten in overleg met de opdrachtgever in het kader van een Benchmarkonderzoek. (...) Ik heb dit onderzoek in opdracht van Novum gedaan. Aanvankelijk had ik contact met [persoon 1], die ken ik privé. Binnen Novum wilden ze al zo'n onderzoek doen. [persoon 1] heeft mij daar toen over gebeld en mij in contact gebracht met [persoon 2]. Hij was toen directeur van Novum. Met hem heb ik alles geregeld, het contract en dergelijke. (...) 5. (...) Het was niet de bedoeling dat de inlogcode van ANP voor andere doeleinden dan het Benchmarkonderzoek werd gebruikt. Het was niet de bedoeling dat die code werd doorgespeeld aan redacteurs van Novum. Dit is ook nooit ter sprake gekomen. Ik heb die inlogcode altijd vanuit mijn eigen kantoortje, op mijn huisadres gebruikt. (...) 6. Ik moest betalen aan ANP. (...) Ik betaalde de rekening aan ANP en ik declareerde dat bij Novum. (...) 10. Het contract met ANP is opgezegd per 28 april 2003. (...) 11. Ik moest een vast bedrag per maand betalen om 1/4berhaupt de headlines te kunnen zien, dat was iets van 139 euro per maand. Ik zag dan een headline en een tijdstip. Als je daar op klikte, opende het bericht zich, daar moest 4,50 euro per bericht voor worden betaald. (...) 16. De rechter-commissaris vraagt mij of ik de inlogcode aan iemand bij Novum heb gegeven. Nee, niet bewust. Ik had de inlogcode bij het ANP. Ik gebruikte die alleen. Ik ver-

moed dat die naar Novum is gegaan, omdat ik een heel dossier heb ingeleverd, waar onder andere alle bescheiden tussen mij en het ANP bij zaten. Ik vermoed dat zij zo aan de code zijn gekomen. (...) Op vragen van mr. Krans antwoord ik als volgt: 17. U vraagt mij of ik de indruk had dat ik meer moest betalen aan het ANP bij meer gebruik van het abonnement. In het begin ben ik daar vrij intensief mee bezig geweest. (...) Ik was er later niet meer zo intensief mee bezig. Ik kon toen in de facturen die ik kreeg zien dat er toch nog een aantal berichten waren gelezen. Ik heb dat gemeld. Dat kost geld. Ik heb aan [persoon 2] gemeld dat hij moest weten dat er berichten werden gelezen en dat dat geld kost. (...) De laatste paar maanden dat ik het contract met het ANP had, zag ik wel dat er berichten waren gelezen die ik niet allemaal had aangeklikt. Ik constateerde dat er kennelijk door anderen berichten waren aangeklikt en dat het veel meer was dan ik had gedaan. U vraagt mij of er voor de extra gelezen berichten nog steeds door mij en Novum aan het ANP werd betaald. Jazeker. (...)"

4.4. In een door [persoon 4] op 13 juni 2006 bij de Politie Haaglanden afgelegde verklaring is onder meer opgenomen (waarbij de vragen van de politieambtenaar vet zijn gedrukt):

"(...)Wat hield uw functie in als hoofdredacteur?

Ik was leidinggevende op de redactie. (...) Toen ik er kwam werkten er twee mensen en op een gegeven moment werkten er 60 tot 70 man. (...)

Waren er nog meer hoofdredacteurs?

Ik was de enige hoofdredacteur. We waren permanent te laag bemenst en de mensen kregen laag betaald. (...) Stond de website van het ANP wel eens open?

Dat is dus achteraf gebleken.

Hebt u dat zelf nooit gezien?

Nee, dat heb ik zelf nooit gezien. (...)

Hoe ging het in de eerste periode?

In 2002 hadden we volgens mij legaal toegang tot de ANP-site. Dat is van een hele andere orde. Daar betaalden we voor. [persoon 1] zei dan tegen me dat we minder artikelen moesten aan klikken. Dat ging te veel kosten. Dat kostte â,¬ 4,50 per bericht. Dat ging in de papieren lopen. Dat kan nooit lang geduurd hebben. Ik geef grif toe dat er toen heel veel artikelen zijn gedownload. Ik was in de veronderstelling dat dit legaal was. De ANP-stie had een signaalfunctie en een benchmarkfunctie.

Wat bedoelt u er mee?

Signaalfunctie betekent dat we zagen dat er bijvoorbeeld ergens iets was gebeurd, bijvoorbeeld een brand. Vervolgens boorden we zelf bronnen aan om de informatie te krijgen. De benchmarkfunctie betekent dat we wilden kijken of we het goed deden door onszelf te vergelijken met andere nieuwsbedrijven.

Wist u hoe de toegang tot de ANP-site in het begin, in 2002, geregeld was?

Ik wist dat dit via het bedrijfje MacPro ging, waar [persoon 9] de scepter zwaaide. Er werd wel gezegd, door [persoon 1], dat we er spaarzaam gebruik van moesten maken, want het zou anders teveel geld kosten.

Wanneer is het gebruik van McPro geëindigd?

Ik geloof dat het maart/april 2003 was.

Waarom is dat gestopt?

De kosten waren te hoog voor Novum. [persoon 1] vond het te duur worden. (...)

Hoe was dat om van de een op andere dag geen gebruik meer te kunnen maken van de ANP-feed?

Dat was even wennen, maar we hadden inmiddels zelf al genoeg bronnen verworven, dus we konden het ook goed zonder het ANP stellen. (...)

Was [persoon 1] op de hoogte van het gebruik van de ANP-feed?

Dat moet wel, in de begintijd was dat normaal. Over de tweede fase heeft hij verklaard dat hij er niets van wist en ik neem dat aan. Ik heb toen ik er kwam van of [persoon 1] of van [persoon 2] die inlogcodes gekregen voor de ANP-site. [per[persoon 1] heeft me ook aangesproken op de kosten die we maakten door zoveel gebruik te maken van de ANP-feed. Dus hij wist het zeker. (...)"

4.5. [persoon 10] was werkzaam bij Novum B.V. als parlementair verslaggever van eind 2002 tot eind 2003. Zij heeft op 14 juni 2005, ten overstaan van de commerciële directeur van het ANP, [persoon 11], de volgende verklaring afgelegd:

"(...) Tijdens de hele periode dat ik bij Novum werkte werd er door Novum gebruik gemaakt van de ANP-feed. De ANP-feed draaide op een computer in de cockpit. De cockpit is de frontdesk van het Novum Nieuws bedrijf. Degenen die in de cockpit zitten verdelten het nieuws (...) over de redactieleden. Ikzelf heb ook vaak in de cockpit gezeten. Je zit daar met enkele computers om je heen. Op ÉÉN van die computers stond permanent de ANP-feed open. Als er wat binnen kwam dat interessant leek, dan printte je dat uit en dan gaf je dat aan iemand anders die daar vervolgens mee aan de slag ging. De redactie draaide voor een heel belangrijk deel om de ANP-feed. Novum had niet zelf de contacten, dus dan loop je achter de feiten aan. (...) De wachtwoorden die nodig waren om in de ANP-feed te komen (je moest inloggen met een gebruikersnaam en wachtwoord) hingen gewoon in de cockpit. We wisten dat die gebruikersnaam en wachtwoorden niet van Novum waren. (...) In de cockpit keken we naar de ANP-koppen. Wat interessant was klikten wij aan. Er was een regel dat we ze mochten openklikken op het moment dat het echt interessant leek. Er werd gezegd dat het anders geld kostte. (...) Iedereen die in de cockpit werkte wist van het gebruik van de ANP-feed. Ook de hoofdredactie en de eindredactie wisten dat. Dat [persoon 4] van de Hoef zegt dat hij hier niet van geweten heeft is onjuist. Sterker, hij was degene die opdracht gaf de ANP-feed te gebruiken. Als er geen nieuws binnenkwam dan was het standaard dat [persoon 4] zei: "Wat is het ANP aan het doen", "Waarom hebben wij niks te doen", en "Kijk eens op het ANP, wat hebben zij". Ook [persoon 1] was op de hoogte. Hij kwam dagelijks op de redactie. Hij wees ook vaak op het ANP. [persoon 1] en [persoon 4] wilde dat er productie werd gedraaid: als je even koffie ging halen, dan verveelde je je gelijk en moest je maar op het ANP gaan kijken of daar niet wat te beleven viel. (...) Wat er vervolgens

met de ANP artikelen gebeurde verschilde per redactie-lid. Er was een aantal minder actieve redactieleden. Die namen vaak nog niet eens de moeite om de teksten te herschrijven; zij namen de ANP artikelen bijna een op een over. Af en toe haalden ze er een spelfout uit, dat was het dan. Dan waren er ook actievere journalisten; die gooiden de zinnen wel om. Er werd dan geknipt en geplakt, en er werd op het internet nog wat achtergrondmateriaal bij het artikel gezocht. En ten slotte waren er ook (...) enkelen die echt de school van de journalistiek hadden gedaan en het ANP artikel meer als leidraad namen. Zij belden het artikel na en maakten er hun eigen verhaal van (met het ANP verhaal als kap-stok). (...)"

4.5.1. In een door [persoon 10] op 6 februari 2006 bij de Politie Haaglanden afgelegde verklaring is onder meer opgenomen:

"(...) Ik heb op 14 juni 2005 een verklaring afgelegd tegenover de commercieel directeur van het ANP, [persoon 11]. U toont mij die verklaring. Ik bevestig dat dit de verklaring is en zal hem voor u ondertekenen. U stelt vast dat ik heb verklaard dat [persoon 4] en [persoon 1] hebben gezegd dat wij moesten kijken wat het ANP deed en of ik dat kan concretiseren. Als zoiets dergelijks werd (...) gezegd stonden we onder tijdsdruk. De journalisten vroegen dan aan [persoon 4], of aan de persoon in de cockpit, of we er achteraan moesten bellen om zelf aan informatievergaring te gaan doen. Als we er achteraan belden was het meer om te kijken of het klopte, dat nieuws van het ANP, dus niet om zelf informatie te vergaren of toe te voegen. [persoon 4] gaf dan vaak als antwoord dat het zo wel goed was en dat we het artikel zo moesten overnemen. Als er wat meer tijd was moesten we het wel een beetje herschrijven, zodat het niet herkenbaar was als nieuws dat afkomstig was van het ANP. Ook [persoon 1] wilde dat wij op de site van het ANP keken als het even rustig was. Met kijken werd niet alleen kijken bedoeld, maar het artikel uitprinten en overnemen. Iedereen wist dat en deed dat. Het was gewoon de bedrijfscultuur. Iedereen wist er van. Als je nieuw was werd het niet letterlijk zo gezegd, maar je werd er gewoon langzamerhand in meegenomen. (...) U vraagt mij of er wel eens over deze gang van zaken is gesproken op de werkvloer, met de directie, hoofdredacteuren. Nee, niet dat ik me dat kan herinneren. Er heerst een sfeer waarin je dat niet deed. Je haalde het niet in je hoofd er iets van te zeggen, dan ontstond er een ijzige sfeer en werd je afgesnauwd en afgebekt. Ik stelde vaak lastige vragen, maar daar waren ze niet van gediend. Met ze bedoel ik [persoon 4] en [persoon 1]. (...) Ik heb er wel met collega's over gesproken. Die gesprekken gingen meer in de roddelsfeer. Iedereen wist dat die codes illegaal werden gebruikt. Ze stonden op een post-it papiertje dat aan het beeldscherm zat geplakt. Op de een of andere manier wist niemand hoe ze er aan kwamen. (...) Ik heb zelf ontslag genomen. Op het moment dat mijn contract afliep ben ik weggegaan. Ze maakte[n] mij op een gegeven moment zwart, ik zou het met jan en alleman doen, kortom een lastercampagne. (...)"

4.6. [persoon 12] was van december 2003 tot en met februari 2004 stagiaire bij Novum B.V. Zij heeft ten overstaan van mr. Groen (raadsman van ANP) op 10 juni 2005 een verklaring afgelegd. In deze door haar - op 3 februari 2006 bij de Politie Haaglanden bevestigde - verklaring is onder meer opgenomen:

"(...) De directeur [persoon 1] heb ik heel vaak op de redactie gezien. Novum, FTV en MoneyView, het bedrijf van [persoon 1], waren op Één verdieping gevestigd. Iedereen kende elkaar en het liep allemaal door elkaar rond. In de ruimte waar Novum zat (...) stond een iets groter bureau met een computer en fax. Dat werd de cockpit genoemd. Het heette de cockpit omdat daar vandaan de redactie werd aangestuurd. Daar kwamen alle artikelen binnen. (...) Daar werd dan een selectie uitgemaakt. Ik kreeg wat zij voor mij selecteerden en ik moest daar dan een Novum artikel van maken. Daarbij viel mij op dat Novum heel sterk leunde op andere nieuwsbronnen zoals teletekst, nu.nl, planet.nl, de telegraaf.nl, en het ANP. Zelf keek ik ook op deze sites. Ik kreeg ook regelmatig uitdraaien van ANP artikelen vanuit de cockpit aangereikt. Als ik het artikel van de cockpit voor mij kreeg dan las ik het even door. Dan kreeg je meteen al een idee voor het Novum artikel. Je moest wel snel doorwerken want er moesten zoveel mogelijk berichten gemaakt worden (ongeveer een bericht per kwartier). Meestal belde ik de berichten na met de vraag of het artikel klopte. Het kwam er dan vaak op neer dat je het artikel voorlas. Als het bericht bevestigd werd, werd er een Novum artikel van gemaakt. Bij andere berichten (zoals persberichten) was het niet nodig om na te bellen. Daarna kon je op basis van het aangereikte artikel de woorden en zinnen herformuleren. Soms voegden we ook enkele nieuwe feiten toen. ANP mocht nooit in het Novum artikel staan als bronvermelding. Als voorbeeld van de werkwijze noem ik het artikel "Lucia B was niet ingeroosterd op dag van moordpoging". Dit artikel heb ik eigenlijk overgeschreven van het ANP met een paar kleine veranderingen. Het ANP had een artikel over de verpleegster die patiënten vermoord zou hebben. Toen ik de advocaat van Lucia B. belde, zie hij dat hij buiten de rechtzaal niet over de zaak praatte. Wat hij wel kon zeggen was dat het ANP-artikel klopte. Ik dacht dat ik met zo'n antwoord niet kon, maar de cockpitredacteur vond dat dit een bevestiging was en dat ik best het artikel van het ANP kon overnemen. Dus uiteindelijk heb ik het ANP artikel een beetje anders opgeschreven en dat werd door de cockpit medewerker weer op de Novum server gezet. (...)"

4.7. [persoon 13] was in 2004 enige tijd bij Novum B.V. werkzaam. In een door haar ondertekende verklaring van 9 juni 2005 is onder meer opgenomen:

"(...) Ik ben in de maanden maart en april 2004 op deeltijdbasis bij Novum werkzaam geweest. Novum was toen gevestigd aan [adres 1] in Amsterdam. In het pand zaten meerdere bedrijven, maar ook verschillende redacties van Novum. Er was veel contact tussen de verschillende redacties. (...) Bij de cockpit kwamen alle nieuwsartikelen en persberichten binnen. Vervolgens werden deze stukken vanuit de cockpit verdeeld onder

de medewerkers, die daar een Novum nieuwsbericht van moesten maken. Ik heb gezien dat in de stapel stukken die verdeeld werd ook teksten van ANP-artikelen zaten. Ik heb wel eens gevraagd waarom deze er lagen. Daarop werd ontwijkend geantwoord; ik heb eigenlijk nooit echt antwoord op die vraag gekregen. Ik had het idee dat er op basis van ANP-artikelen Novum nieuwsberichten werden geschreven en dat dit een publiek geheim onder de cockpitmedewerkers was. Dit idee baseer ik op het volgende. Nadat je van de cockpit een stuk had ontvangen moest je snel het Novum nieuwsbericht gereed hebben; in beginsel binnen een kwartier. Er werd mij verteld dat ik de inhoud van het stuk moest controleren door te bellen met de afzender ervan en dat ik, waar mogelijk, interessante details en extra informatie moest zien te ontfutselen om de nieuwswaarde van ÉÉN en ander te vergroten. Op een gegeven moment werd mij gevraagd hoe ver ik was met het schrijven van een artikel; ik antwoordde "Niet ver" omdat ik de afzender nog niet had kunnen bereiken. Mijn begeleider vertelde mij toen dat een controle van de inhoud van het stuk achterwege kon blijven indien het stuk een ANP-artikel betrof; dan had immers het ANP de journalistieke 'check' reeds verricht. Het kwam er in zo'n geval op neer dat het stuk zo snel mogelijk 'herschreven' moest worden, door bijvoorbeeld alinea's en woordvolgordes om te draaien, synoniemen te gebruiken of de aandachtspunten te verleggen. (...)"

4.8. [persoon 14] was van 1 april tot 1 oktober 2004 als eindredacteur bij Novum B.V. werkzaam. In een door hem op 12 mei 2006 bij de Politie Haaglanden afgelegde verklaring is onder meer opgenomen (waarbij de vragen van de politieambtenaar vet zijn gedrukt):

"(...) Klopt het dat u van 1 april 2004 tot 1 oktober 2004 bij Novum heeft gewerkt.

Dat klopt.

Heb u gedurende die tijd de inlogcodes van het ANP gebruikt om in te loggen op de website van het ANP.

Dat klopt. Dat was over het algemeen vrij bekend. Die codes werden nooit geweigerd. Ik heb het later ook tegen het ANP gezegd, dat het raar was dat zij die codes nooit aanpasten.

Klopt het dat de inlogcodes van het ANP op een papertje op het beeldscherm in de cockpit van het kantoor van Novum zaten geplakt.

Ja, dat was op elke redactie zo. Dat was om het makkelijk te maken ook bij Novum.

Daardoor kon niet alleen u die codes gebruiken. Klopt dat.

Dat klopt. Dat was ook zo, die lijn stond dag en nacht open. Dat liep echt uit de hand.

Wat vond u daar zelf van.

Ik vond dat niet normaal. Ik wist niet dat het zich als een olievlek zou verspreiden. (...)

Had u het idee dat wat u deed niet mocht.

Nee, het ANP liet die codes vrij verspreiden.

Ja, maar wel tegen betaling.

Ja, natuurlijk.

U had niet betaald.

Nee, maar ik gebruikte het wel bij andere werkzaamheden.

Nogmaals alleen om te kijken van wat doen jullie. Dat andere collega's mogelijk iets anders hebben gedaan, daar was [ik] niet van op de hoogte. (...)

Hoe kwam u eigenlijk aan die codes.

Die gebruikte ik bij mijn ouder werkgevers RTV Utrecht en Skyradio. Ik heb die codes meegenomen. (...)"

4.9. Op grond van deze getuigenverklaringen - in samenhang beschouwd - alsmede op grond van de bevindingen zoals weergegeven in het [bedrijfsrecherche bedrijf]-rapport (weergegeven onder de feiten) is vast komen te staan dat medewerkers van Novum B.V., in verschillende perioden, bij zowel de nieuwsgaring als de nieuwsvoorziening aan Novum N.V. gebruik hebben gemaakt van (berichten afkomstig van) de ARTOS-Nieuwsserver, waartoe de toegang werd verkregen met niet aan NOVUM verstrekte inloggegevens. De rechtbank heeft bij dat oordeel als volgt overwogen.

De periode Mc Pro

4.9.1. In de periode oktober 2002 tot en met maart 2003 werd de toegang tot de ARTOS-Nieuwsserver verkregen door middel van aan [persoon 9] van Mc Pro verstrekte inloggegevens. De leidinggevendenden van Novum N.V. (destijds [persoon 1] en [persoon 2]) en van Novum B.V. (destijds [persoon 2]) alsmede de hoofdredacteur van beide vennootschappen ([persoon 4]) waren van dit gebruik op de hoogte. [persoon 2] verklaart immers dat in het managementteam is besloten een abonnement op de ARTOS-Nieuwsserver te nemen. Uit de verklaringen van [persoon 9], [persoon 2] en [persoon 4] blijkt dat leidinggevendenden van NOVUM niet hebben ingegrepen toen [persoon 9] liet weten dat ook door anderen dan hemzelf (met zijn gebruikersnaam en wachtwoord) berichten werden aangeklikt, waarvoor hij rekeningen ontving. Hieruit volgt dat ook als juist is dat in deze periode het abonnement van Mc Pro was bedoeld voor het zogenoemde benchmarken, niet aannemelijk is dat het daarbij is gebleven. [persoon 2] verklaart verder dat NOVUM, wegens een gebrek aan redacteurs die het land ingingen, (onder meer) afhankelijk was van de ARTOS-Nieuwsserver. [persoon 4] verklaart dat de ARTOS-Nieuwsserver in ieder geval als nieuwsbron fungeerde ('signaalfunctie'). Voorts verklaart K. Heidenrijk dat berichten afkomstig van de ARTOS-Nieuwsserver werden gebruikt voor het schrijven van artikelen voor Novum Nieuws en dat [persoon 4] en [persoon 1] daartoe ook aanspoorden. Deze praktijk wordt bevestigd door de verklaringen van [persoon 12] en [persoon 13], die weliswaar niet in de Mc Pro periode bij Novum werkzaam waren maar wel de praktijk van het gebruik bevestigen en daarom hier van belang zijn. De rechtbank gaat ervan uit dat de ARTOS-Nieuwsserver ook is gebruikt voor de nieuwsgaring door Novum B.V.

De periode [persoon 14]

4.9.2. In de periode april 2004 tot en met 13 oktober 2004 (het moment waarop inloggen technisch onmogelijk werd gemaakt) werd voor het inloggen op de ARTOS-Nieuwsserver gebruikgemaakt van inloggegevens die door [persoon 14] - (voormalig) medewerker

van Sky radio en RTV Utrecht - waren meegenomen naar zijn functie van eindredacteur bij Novum B.V. [persoon 14] verklaart dat deze inloggegevens op een papiertje waren geschreven dat naast het beeldscherm van een van de computers op de Novum- redactie was geplakt zodat iedereen daarvan gebruik kon maken. Voorts verklaart [persoon 14] dat de ARTOS-Nieuwsserver dag en nacht openstond en dat het gebruik daarvan uit de hand liep. Uit het [bedrijfsrecherche bedrijf]-rapport blijkt voorts dat het inloggen op grote schaal gebeurde. Tevens blijkt uit de twee op de gescheiden server geplaatste berichten dat de ARTOS-Nieuwsserver werd gebruikt voor nieuws-garing. Dat NOVUM, zoals zij heeft aangevoerd, geen berichten heeft geschreven naar aanleiding van die twee berichten, doet daaraan niet af. Verder is de stelling van NOVUM dat zij het bericht over de manifestatie van Christenen voor Israel niet heeft gebaseerd op het ANP-bericht onvoldoende onderbouwd in het licht van het feit dat het ANP-bericht door Novum B.V. van de gescheiden server was opgevraagd, dat het Novum Nieuws bericht zeer kort na de plaatsing van het ANP-bericht verscheen en dat de woordvoerder van de manifestatie heeft verklaard dat niet met NOVUM is gesproken. Een en ander bevestigt het beeld dat duidelijk naar voren komt in de getuigenverklaringen: dat Novum B.V. de ARTOS-Nieuwsserver tevens gebruikte voor de nieuwsvoorziening (aan Novum N.V.). De stelling van NOVUM dat de ARTOS-Nieuwsserver slechts voor eigen gebruik is geraadpleegd en/of om te 'benchmarken' is in het licht van het voorgaande dan ook niet aannemelijk en wordt terzijde gesteld.

Weren van NOVUM tegen de getuigenverklaringen, het [bedrijfsrecherche bedrijf]-rapport en het onderzoek van ANP

4.10. NOVUM heeft eveneens getuigenverklaringen overgelegd, meer specifiek die van enkele van haar (voormalige) medewerkers waaronder [persoon 4], [persoon 1], [persoon 3] en redacteurs [persoon 15] en [persoon 16]. Laatstgenoemde redacteurs hebben op 16 december 2004 verklaard dat zij weliswaar inloggegevens van [persoon 14] hadden gekregen, maar dat zij de ARTOS-Nieuwsserver niet voor hun werk gebruikten. Deze door NOVUM overgelegde verklaringen vormen gelet op het aantal verklaringen die dit weerspreken en de overeenkomsten daartussen enerzijds en de bevindingen van het [bedrijfsrecherche bedrijf]-rapport anderzijds geen voldoende gemotiveerde betwisting van hetgeen ANP ter onderbouwing van haar vordering heeft ingebracht, zodat daaraan wordt voorbijgegaan.

4.11. NOVUM heeft voorts aangevoerd dat een aantal getuigenverklaringen niet betrouwbaar is omdat deze onder grote druk van het ANP zouden zijn afgelegd. Dit verweer wordt verworpen nu dit onvoldoende is onderbouwd. Dat sprake zou zijn van (ontoelaatbare) druk volgt in ieder geval niet uit het enkele feit dat sommige getuigen een verklaring hebben afgelegd ten overstaan van een medewerker of een raadsman van ANP. Daarbij komt dat getuigen [persoon 10] en [persoon 12] hun (eerder ten overstaan van ANP afgelegde)

verklaringen ten overstaan van de Politie Haaglanden opnieuw hebben afgelegd en/of bevestigd.

4.11.1. NOVUM heeft verder aangevoerd dat de verklaring van getuige [persoon 12] niet betrouwbaar is omdat zij een stagiaire was; dat de verklaring van [persoon 13] niet betrouwbaar is omdat zij slechts acht dagen bij Novum B.V. heeft gewerkt en dat de verklaring van [persoon 10] onbetrouwbaar is omdat zij is ontslagen wegens onzedelijk gedrag. Ook deze omstandigheden doen zonder nadere toelichting geen afbreuk aan (de geloofwaardigheid van) het beeld dat uit het geheel van de getuigenverklaringen (in samenhang met het [bedrijfsrecherche bedrijf]-rapport) naar voren komt. Uit het feit dat een verklaring door een stagiaire of door iemand die slechts korte tijd op de redactie werkzaam was is afgelegd, volgt op zichzelf niet dat geen sprake kan zijn van een betrouwbare verklaring. Uit het enkele feit dat het dienstverband met [persoon 10] kennelijk op onprettige wijze is beëindigd, tot slot, volgt anders dan NOVUM heeft aangevoerd, evenmin de conclusie dat haar verklaringen onbetrouwbaar zijn.

4.12. Anders dan NOVUM heeft aangevoerd doet het gegeven dat de vonnissen van de strafrechter geen kracht van gewijsde hebben eveneens geen afbreuk aan de geloofwaardigheid van hetgeen hierboven als (onvoldoende betwist) is komen vast te staan. Hetzelfde geldt voor de door NOVUM geciteerde passages uit het requisitoir van de officier van justitie in deze strafzaken.

4.13. Voorts komt, anders dan NOVUM heeft betoogd, in dit geding geen betekenis toe aan de omstandigheid dat het Gerechtshof te Amsterdam, in hoger beroep van het door ANP aangespannen kort geding tot een ander (voorlopig) oordeel kwam. De aard van die procedure brengt mee dat de rechtbank niet gehouden is dat oordeel te volgen.

4.14. Naar aanleiding van het door ANP verrichte onderzoek over de periode 14 juni tot 11 juli 2004 heeft NOVUM een eigen onderzoek verricht waarmee zij zich heeft verweerd tegen de stelling van ANP dat 244 berichten door NOVUM zijn overgenomen. NOVUM stelt dat zij in 23 gevallen eerder was dan ANP; dat 110 van de berichten afkomstig waren van persberichten van de website Nieuwsbank en dat de overige berichten zijn terug te voeren op andere (dan ANP) bronnen. Deze stellingen van NOVUM over artikelen in de periode 14 juni tot 11 juli 2004 - wat verder daar van zij - doen in ieder geval geen afbreuk aan hetgeen hierboven op grond van het [bedrijfsrecherche bedrijf]-Rapport (dat ziet op een andere periode) en de getuigenverklaringen is komen vast te staan over de periodes oktober 2002 tot en met maart 2003 en april 2004 tot en met 13 oktober 2004. Dit verweer wordt om die reden verworpen.

Was het inloggen op de ARTOS-Nieuwsserver en het gebruik van daarvan afkomstige gegevens onrechtmatig?

4.15. Novum B.V. heeft een deel van haar nieuws-garing en nieuwsvoorziening gebaseerd op werk dat door inspanningen van het ANP, haar directe concurrent, tot stand was gekomen en (nog) niet publiekelijk toegan-

kelijk was. Dit terwijl Novum B.V. wist dat ANP haar geen toegang tot die gegevens had gegeven. Novum B.V. heeft met gebruikmaking van niet aan haar toegekende inloggegevens technische beschermingsmaatregelen omzeild en is zodoende opzettelijk en wederrechtelijk binnengedrongen in de ARTOS-Nieuwsserver. Het op deze wijze profiteren van de inspanningen van een ander bedrijf is een vorm van ongeoorloofde mededinging en onrechtmatig wegens handelen in strijd met hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt.

Aan wie dient het onrechtmatige handelen te worden toegerekend?

4.16. Vast is komen te staan dat medewerkers van Novum B.V. zowel in de periode Mc Pro als in de periode [persoon 14] hebben ingelogd op de ARTOS-Nieuwsserver en dat zij van gegevens afkomstig daarvan gebruik hebben gemaakt voor de nieuwsgaring en de nieuwsgaring van Novum B.V. Dit gebruik dient krachtens de wet (artikel 6:170 jo 6:162 lid 3 BW) aan Novum B.V. te worden toegerekend nu genoemde medewerkers ondergeschikten van Novum B.V. waren en de kans op het onrechtmatige gebruik van de ARTOS-Nieuwsserver is verhoogd door de aan hun door Novum B.V. opgedragen taak (het vergaren van nieuws en het schrijven van nieuwsberichten). Gelet hierop doet verder niet ter zake of de directie van Novum B.V. wel of niet (zoals NOVUM heeft aangevoerd) op de hoogte was van het handelen van haar individuele redacteurs.

4.17. In beginsel heeft Novum N.V. gelijk waar zij aanvoert dat zij niets te maken heeft met de totstandkoming van de door Novum B.V. vervaardigde nieuwsberichten. Dit is evenwel anders indien moet worden geoordeeld dat Novum N.V. op de hoogte is geweest van het op onrechtmatige wijze vervaardigen van nieuwsberichten door Novum B.V. en zij desondanks die berichten aan derden heeft aangeboden. Naar het oordeel van de rechtbank is dat het geval geweest.

4.17.1. Voor wat betreft de periode Mc Pro baseert de rechtbank dit op het feit dat het gebruik van de ARTOS-Nieuwsserver haar oorsprong had in een besluit van het managementteam waarin zowel Novum N.V. als Novum B.V. vertegenwoordigd was: [persoon 1] (destijds commercieel directeur Novum N.V.), [persoon 2] (destijds algemeen directeur Novum N.V. en één van de directeurs van Novum B.V.) en [persoon 4] (destijds hoofdredacteur van Novum N.V. en Novum B.V.). Verder blijkt uit verklaringen dat [persoon 1] en [persoon 4] redacteurs aanspoorden tot gebruik van de ARTOS-Nieuwsserver als basis voor de berichtgeving van Novum B.V. - ten behoeve van Novum N.V.

4.17.2. Voor wat betreft de periode [persoon 14] geldt dat uit het [bedrijfsrecherche bedrijf]-rapport blijkt dat Novum B.V. grootschalig gebruik maakte van (gegevens van) de ARTOS-Nieuwsserver. Voorts heeft [persoon 13] verklaard dat de redacties veel contact hadden onderling. [persoon 14] heeft verklaard dat de inloggegevens op een papiertje hingen op een computer op de redacties en dat het gebruik daarvan uit de hand liep. Op grond van het voorgaande gaat de rechtbank

ervan uit dat de hoofdredacteur van Novum N.V. [persoon 4], destijds tevens hoofdredacteur van Novum B.V., op de hoogte is geweest van het gebruik voor de nieuwsgaring van de ARTOS-Nieuwsserver door (medewerkers van) Novum B.V. Omdat [persoon 4] eveneens wist dat Novum N.V. haar binnenlandse nieuws van Novum B.V. betrok, dient het onrechtmatige gedrag ook over de periode [persoon 14] aan Novum N.V. te worden toegerekend.

De gevorderde schade

4.18. ANP vordert EUR 50.000,- als vergoeding voor gemaakte buitengerechtelijke kosten. Zij heeft dit bedrag onderbouwd onder verwijzing naar negen aan ANP gerichte declaraties van [bedrijfsrecherche bedrijf] voor in totaal een bedrag van ruim EUR 68.000,-. NOVUM heeft de juistheid van deze declaraties op zichzelf niet bestreden. Wel heeft zij aangevoerd dat ANP onnodige kosten heeft gemaakt door [bedrijfsrecherche bedrijf] in te schakelen, zeker aangezien het [bedrijfsrecherche bedrijf]-rapport enkel zag op het inloggen, iets dat ANP ook makkelijk zelf had kunnen constateren. Dit verweer slaagt niet omdat ANP (onvoldoende betwist) heeft gesteld dat zij [bedrijfsrecherche bedrijf] onder meer heeft ingeschakeld om te voorkomen dat ANP NOVUM onterecht zou beschuldigen van het gebruik van de ARTOS-Nieuwsserver en dit onderzoek ook zag op het openklikken en gebruik van ANP-berichten. Deze overweging komt, mede gelet op de positie van ANP, waar NOVUM mee heeft geschermd, als juist voor. Het door ANP gevorderde bedrag van EUR 50.000,- zal dan ook worden toegewezen, evenals de gevorderde - door NOVUM niet betwiste - wettelijke rente daarover.

De gevorderde veroordeling tot schadevergoeding op te maken bij staat

4.19. Ook de door ANP gevorderde veroordeling tot schadevergoeding op te maken bij staat zal worden toegewezen omdat ANP de mogelijkheid dat zij schade heeft geleden voldoende aannemelijk heeft gemaakt. Zo heeft zij onderbouwing gegeven voor haar stelling dat klanten zijn overgestapt van ANP naar NOVUM als een gevolg van het onrechtmatige handelen van NOVUM.

Over de relativiteit

4.20. Door ten dele haar eigen product op hierboven beschreven wijze te baseren op een dienst welke het resultaat was van door ANP geleverde inspanningen, heeft NOVUM ten koste en op kosten van ANP kunnen voorzien in haar eigen nieuwsgaring en nieuwsvoorziening. Dit is een vorm van ongeoorloofde mededinging en de geschonden norm (dat mededinging is toegestaan zolang dit geen ongeoorloofde vormen aanneemt) strekt juist tot bescherming van de schade die ANP als een gevolg van deze ongeoorloofde mededinging stelt te hebben geleden. Gelet hierop behoeft de vraag of de in artikel 138a van het Wetboek van Strafrecht vervatte norm strekt tot bescherming van de door ANP geleden schade, hetgeen NOVUM heeft bestreden, geen beantwoording.

Misbruik van recht of ontbreken van belang?

4.21. Uit de vaststelling dat NOVUM op ongeoorloofde wijze de concurrentie met ANP is aangegaan volgt dat niet kan worden geoordeeld dat ANP geen belang heeft bij haar vorderingen, zoals NOVUM heeft aangevoerd. ANP heeft een rechtens te respecteren belang bij het tegengaan van tegen haar gerichte ongeoorloofde mededinging.

4.22. NOVUM heeft voorts aangevoerd dat ANP door het instellen van de onderhavige procedure, gelet op de onevenredige schade die NOVUM als een gevolg daarvan lijdt, misbruik maakt van haar bevoegdheden; een en ander omdat Novum B.V. al in 2004 de toezegging heeft gedaan dat niet langer op de ARTOS-Nieuwsserver zal worden ingelogd en dit inloggen door Novum B.V. ook technisch onmogelijk is gemaakt. Ook dit verweer van NOVUM wordt verworpen omdat NOVUM van meet af aan heeft getracht de aard en omvang van het gebruik van de ARTOS-Nieuwsserver te bagatelliseren. Zo heeft NOVUM in haar (onder de feiten deels weergegeven) brief van 26 oktober 2004 aan ANP geschreven dat directie en hoofdredactie nergens van op de hoogte waren en dat het inloggen slechts een incidentele aangelegenheid betrof. Mede omdat deze voorstelling van zaken niet overeenkomt met hetgeen in deze procedure is komen vast te staan, kan niet worden geoordeeld dat ANP door deze procedure voort te zetten misbruik heeft gemaakt van haar bevoegdheden.

Strijd met Databankenwet en/of auteursrecht?

4.23. Voor zover ANP haar vordering heeft gegrond op de Auteurswet en/of de Databankenwet blijft beantwoording van de vraag in hoeverre de ARTOS-Nieuwsserver en de daarin opgenomen berichten bescherming genieten op grond van die wetten achterwege, omdat de vordering reeds wordt toegewezen op grond van onrechtmatige daad.

Conclusie

4.24. De vordering van ANP zal als na te melden worden toegewezen. Voor zover de (sub 1) gevorderde verklaring voor recht betrekking heeft op 'online diensten van ANP' zal deze worden afgewezen, nu gesteld noch gebleken is dat op andere diensten van ANP dan op de ARTOS-Nieuwsserver is ingelogd.

Overige verweren van NOVUM

4.25. NOVUM heeft aangevoerd dat de door ANP geleden schade (mede) is veroorzaakt door omstandigheden die ANP dienen te worden toegerekend, zoals het nodeloos lang laten voortduren van het inloggen op de ARTOS-Nieuwsserver. Tevens heeft NOVUM - stellende onder meer dat zij beperkte(re) 'overheadkosten' heeft - aangevoerd dat een causaal verband tussen het overstappen van klanten van ANP naar NOVUM ontbreekt. Voorts heeft NOVUM aangevoerd dat het aantal artikelen waarvan ANP stelt dat zij deze via de ARTOS-Nieuwsserver heeft verkregen slechts een klein percentage betrof van het totaal van het door Novum Nieuws in de relevante periodes aangeboden nieuws. Deze en andere verweren met betrekking tot de door ANP gestelde schade zullen in de schadedestaatprocedure aan de orde kunnen komen, zodat de rechtbank daarop thans niet ingaat.

4.26. NOVUM zal als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. De kosten aan de zijde van ANP worden begroot op:

- vast recht 1.100,00

- salaris advocaat 3.129,00 (3,5 punten \tilde{A} — tarief EUR 894,00)

Totaal EUR 4.229,00

Een vergoeding voor kosten van de dagvaarding is niet toewijsbaar, nu die kosten niet uit de stukken blijken.

in reconventie

4.27. NOVUM heeft gevorderd dat ANP wordt veroordeeld een rectificatie te plaatsen met daarin onder meer de tekst dat de rechtbank heeft geoordeeld dat NOVUM geen inbreuk heeft gemaakt op aan ANP toe-komende databank- en auteursrechten. Aangezien hierover in conventie niet is geoordeeld en NOVUM in reconventie geen verklaring voor recht heeft gevorderd die tot een dergelijke beoordeling had kunnen leiden, zal dit deel van de gevorderde rectificatie worden afgewezen. Het tweede deel van de door NOVUM gevorderde rectificatie veronderstelt dat ANP in haar berichtgeving ten onrechte heeft gesteld dat NOVUM stelselmatig en op grote schaal voor haar berichtgeving gebruik heeft gemaakt van de nieuwsberichten van ANP. NOVUM heeft hiertoe verwezen naar persberichten van ANP van 27 oktober 2004 en van 11 november 2004 en de uitspraken van de hoofdredacteur van ANP (voor zover relevant opgenomen onder feiten). In het licht van hetgeen in deze procedure is komen vast te staan, kan niet geoordeeld worden dat ANP in haar persbericht van 27 oktober 2004 ten onrechte heeft gesproken van stelselmatig en op grote schaal. Ook het gebruik van de woorden "stelen van nieuws" in het persbericht van 11 november 2004 acht de rechtbank - gezien de uitspraak in kort geding waarbij aannemelijk is geoordeeld dat NOVUM ANP-berichten gebruikte als grondslag voor haar eigen berichten - niet zodanig dat rectificatie is geboden. De uitlatingen van de hoofdredacteur van ANP in januari 2008 blijven voor de beoordeling van het sub 1 gevorderde buiten beschouwing omdat die vordering daarop, blijkens de tekst van de gevorderde rectificatie, geen betrekking heeft. Een en ander betekent dat ook het tweede deel van de sub 1 gevorderde rectificatie zal worden afgewezen en daarmee tevens de daarop gebaseerde vorderingen sub 2 tot en met 4.

4.28. De door NOVUM sub 5 gevorderde veroordeling tot schadevergoeding op te maken bij staat vanwege 'de onrechtmatige uitingen van het ANP' zal worden afgewezen omdat ANP (destijds) niet onrechtmatig heeft gehandeld door te spreken van stelselmatig en op grote schaal. Voorts zijn de onder de feiten weergegeven uitlatingen van ANP-hoofdredacteur [persoon 7] niet zodanig onzorgvuldig dat geoordeeld moet worden dat deze onrechtmatig zijn nu deze kennelijk zijn gedaan naar aanleiding van de strafzaken waarin Novum B.V. en haar feitelijk leidinggevenden zijn veroordeeld wegens computervrederebreuk en het leiding geven daaraan. Dat hij in die reactie mogelijk enigszins is uitgesloten, is begrijpelijk gelet op de voorgeschiedenis. Dat

ANP zich nog altijd op vergelijkbare wijze uitlaat is gesteld noch gebleken.

4.29. NOVUM zal als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. De kosten aan de zijde van ANP worden begroot op:

- salaris advocaat 447,00 (1,0 punt a factor 0,5 a tarief EUR 894,00)

Totaal EUR 447,00

5. De beslissing

De rechtbank

in conventie

5.1. verklaart voor recht dat NOVUM onrechtmatig jegens ANP heeft gehandeld door het omzeilen van technische beschermingsmaatregelen ten aanzien van de ARTOS-Nieuwsserver, althans door het opzettelijk en wederrechtelijk door middel van het gebruik van wachtwoorden van derden binnendringen in de ARTOS-Nieuwsserver;

5.2. verklaart voor recht dat NOVUM onrechtmatig jegens ANP heeft gehandeld door het gebruikmaken, verwerken althans overnemen van informatie en overige gegevens die in de ARTOS-Nieuwsserver waren opgeslagen ten behoeve van hun eigen bedrijf (te weten hun nieuwsgaring en nieuwsvoorziening);

5.3. veroordeelt NOVUM om, binnen drie werkdagen na betekening van dit vonnis, aan ANP te betalen een bedrag van EUR 50.000,00 (vijftig duizend euro), vermeerderd met de wettelijke rente als bedoeld in art. 6:119 BW over het nog niet betaalde deel van het toegewezen bedrag vanaf 1 november 2004 tot de dag van volledige betaling;

5.4. veroordeelt NOVUM de (overige) schade die ANP als gevolg van het handelen van NOVUM heeft geleden aan ANP te vergoeden, welke schade zal worden opgemaakt bij staat en vereffend volgens de wet;

5.5. veroordeelt NOVUM in de proceskosten, aan de zijde van ANP tot op heden begroot op EUR 4.229,00 (vierduizend tweehonderdneuentwintig euro);

5.6. verklaart dit vonnis in conventie wat betreft de onder 5.3 en 5.5. genoemde beslissingen uitvoerbaar bij voorraad;

5.7. wijst af het meer of anders gevorderde.

in reconventie

5.8. wijst de vorderingen af;

5.9. veroordeelt NOVUM in de proceskosten, aan de zijde van ANP tot op heden begroot op EUR 447,00 (vierhonderdzevenenveertig euro).

Dit vonnis is gewezen door mr. J. Thomas, mr. M.J.E. Geradts en mr. F.W. Pieters en in het openbaar uitgesproken op 12 november 2008.
